

İmanda izzet, küfürde kibir

Şanlıurfa'dan okuyucumuz: "Sâd Sûresinin ikinci âyetini îzah eder misiniz? Ebû Tâlip Cehennem'e gitse de bir nevi husûsî bir saadeti olacağını Hazret-i Üstad müjdeliyor. Bu ne demektir? Bu müjde başkası için de geçerli mi?"

Mekke'de nâzil olan Sâd Sûresi, Peygamber Efendimiz'in (a.s.m.) Kureyşlilere "Lâ İlâhe illallah" dâvâsını tebliğde gösterdiği izzet ve sebata karşı, kavminin inat ve temerrüdünü konu alarak başlar.

Ebû Tâlip hastalandığında, Kureyşliler gelerek, "Ey Ebû Tâlip! Sen büyüğümüzsün! Ölüm döşeğine düştüğünü görünce, endişe duymaya başladık. Kardeşinin oğlu ile aramızda olup biteni biliyorsun. Onu çağır ve aramızda hakem ol. O bizden ayrılсын, biz de ondan ayrılalım. Artık bizimle uğraşmasın. Bizim dînimize karışmasın" dediler.

Ebû Tâlip, hayatı boyunca gözünün nûru gibi koruduğu ve çok sevdiği yeğeni Sevgili Peygamberimize (a.s.m.) haber gönderdi.

Peygamber Efendimiz (a.s.m.) geldi; Ebû Talib'in yanındaki boş yere geçmek isteyince, Ebû Cehil beklenmedik bir sıçrayışla boş yere kendisi geçti ve Sevgili Resûl (a.s.m.) kapının yanında kaldı.

Ebû Talip, "Yeğenim, bunlar seninle hesaplaşmaya gelmişler!" dedi.

Allah Resûlü (a.s.m.), "Ey amcacığım! Ben onları öyle bir kelimeye dâvet ediyorum ki, eğer dâvetime icâbet ederlerse Araplar onlara boyun eğecekler; Arap olmayanlar onlara cizye verecekler!" buyurdu.

Kureyşlilerin içi bir an ferahladı. Yüzlerinde sevinç dalga dalga yayıldı. Heyecanla atıldılar: "Babanın aşkı için ondan fazlasına da geliriz! Nedir o kelime?" dediler.

Allah Resûlü (a.s.m.): "Lâ İlâhe illallah deyiniz" buyurdu.

Sözünü daha bitirmeden, orada bulunanların hepsi dizlerini dövmeye ve çırpınmaya başladılar. Telaşla: "Yâ Muhammed! Sen ilâhlarımızı bir tek ilâh yapmak istiyorsun? Şaşıyoruz sana!" demeye başladılar. Sonra da, birbirlerine, "Bu adam, sizi

istemediğiniz şeye çağırıyor. Gidin, Allah sizinle onun arasında hükmünü verinceye kadar atalarınızın dîninde direnin” dediler ve dağıldılar.¹

Sâd Sûresinin ilk yedi âyetinin nüzul sebebi bu hâdisedir.² İlk iki âyetin meâli şöyledir: “Sâd. Öğüt veren Kur’ân’a and olsun ki, inkâr edenler gurur ve ayrılık içindedirler.”³

Bu âyetlerde inkâr ehlinin gurur, tekebbür, büyüklenme ve kibirlenme içinde oldukları beyan edilmekte; “küfür” sıfatının, ayrılığa, bölünüp parçalanmaya sebep olduğuna dikkat çekilmektedir. Zâten nüzûl sebebi olan hâdisede inkârcıların kibir ve gururları meydandadır. İnkârın kibirlenme ve böbürlenme sebebi olduğunu vurgulayan âyetler, aksi mânâsıyla da ehl-i îmân için gurur ve ayrılıkların yanlışlığına dikkat çekmektedirler. Çünkü îman birleştiricidir. Ehl-i imanın kâfirlere karşı izzet içinde ve güçlü olmalarını isteyen Kur’ân; birbirlerine karşı alçak gönüllü ve merhametli bulunmaları lüzûmunu önemle vurgular.⁴

Ebû Tâlib’in, Peygamber Efendimizin (a.s.m.) peygamberlik ve Allah elçiliği görevini değil; şahsını ve zâtını pek ziyâde sevdiğini beyan eden Bedüzzaman Hazretleri, O’nun o şahsî ve ciddî şefkatinin Cenâb-ı Hak katında zâyi olmayacağını; binâenaleyh inkâr ve inada değil, çekinme ve kavmiyet taassubu gibi olumsuz hislere dayanarak makbul bir îman getirmeye muvaffak olamayan Ebû Talib’in Cehennem’e gitse bile, Peygamber Efendimiz’i (a.s.m.) sevip korumasına mükâfât olarak Cehennem içinde bir nevi husûsî Cennet’i olacağını kaydeder.⁵

Cehennem içinde husûsî Cennetin nasıl olacağı ve niteliği hiç şüphesiz Cenâb-ı Hakk’a ait bir bilgidir. Ancak kişinin Cehennem’de ameline uygun bir tabakada bulunacağını, her tabakanın azap değerinin bir diğerinden farklı olacağını; Cenâb-ı Hakk’ın bazı has kullarının azabını Cehennem içinde de hafifleteceğini rivâyetlerden öğreniyoruz. Cenâb-ı Hakk’ın hikmeti ve adâleti umûmî olduğuna göre, bu müjdenin bütün Allah kullarını içine aldığını ümit etmek kulluğa daha münâsiptir. Demek Peygamber Efendimiz’in (a.s.m.) dâvâsını, dinini ve sünnetini değil de, sadece zâtını seven bu sevgiden dolayı, sevgisi ve samimiyeti derecesinde Cehennemde de olsa, belirli bir huzura ulaşması, Allah’ın rahmetinden uzak değildir.

Takdir Cenâb-ı Hakk’ındır.

Dipnotlar:

1- İbn-i Hişam, Sîre, 2/57.

2- Elmalılı M.H.Y., Hak Dîni K.D., 4083.

3- Sâd Sûresi, 38/1-2.

4- Fetih Sûresi, 48/29; Mâide Sûresi, 5/54.

5- Mektûbât, s. 375.